

Müslüman Bilginlere Göre Tevrat ve İncil’de Hz. Muhammed* Hidayet İŞİK**

Özet

Hiz. Muhammed’in kutsal kitaplarda işaretlerinin ve özelliklerinin zikredilmesi anlamındaki “beşâret/tebsîrât/müjde” problemi Müslüman bilginlerin ilk devirlerden beri ilgisini çekmiş bir konudur. Bu bilginler Kur’an ve Hadis ile Yahudi ve Hıristiyan mühtedilerin yönlendirmesinden hareketle Hz. Muhammed’in Tevrat ve İncil’de işaretlerinin ve özelliklerinin yazılı olduğuna kani olmuşlardır. Bu çalışmamızda biz, bu özelliklerden Tevrat ve İncil’de zikredilen ikiye örnek üzerinde durarak İslam bilginlerinin bunlar üzerindeki yorumlarını ortaya koymaya çalıştık. Tevrat’taki bu örnekler, Yasanın Tekrarı 18. babında zikredilen “Musa gibi olan” ve 33. babında zikredilen “Paran bölgesinde doğan” peygamberdir. İncil’deki örnekler ise Yuhanna’nın 14. ve 16. bablarında zikredilen “Paraklit” ile 1. babında zikredilen “beklenen peygamber”dir. Çalışmamız bunlar üzerinde Müslüman bilginlerin yorumlarından yola çıkarak Hz. Peygamber’in Tevrat ve İncil’de müjdelendiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tevrat, İncil, Hz. Muhammed, Paraklit, müjde, beşâret, tebsîrat

The Prophet Muhammed In the Torah and the Gospels According to Muslim Scholars

Abstract

Of the most noteworthy subjects in the history of religions since earliest times among Muslim scholars the issue of “glad news / joyful tidings / harbinger / evangel” that connotes the attributions and features of the Prophet Muhammad (PBUH) has come to the fore. And these scholars have convinced that the features and signs of the Prophet can be detected within the inscriptions of the Torah and the Gospels in congruent with the implications within the texts of the Qur’ân and hadîth as well as through the acts of inducement by Jewish and Christian converts to Islam. Thence, this work aims at concentrating on two examples regarding the “coming of harbinger”, i.e. the Prophet, as mentioned in the Torah and the Gospels, which is followed by interpretations of Muslim scholars on these samples. These examples are: “the one who like Moses” as mentioned in the 18th Chapter of Deuteronomy, and “the one who was born in the Paran (region)” as cited in the 33rd Chapter of the same book. As for the examples taken from the Gospels, these are: The term Paraklêtos in the 14th and 16th chapters of the Gospel John; the expression of “expected prophet” in the 1st chapter of the same Gospel. Moving from the

* Bu yazı, Kutlu Doğum Haftası dolayısıyla 03.04.2012 tarihinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nde düzenlenen “Kutsal Kitaplarda Hz. Muhammed” konulu panelde yapılan konuşmanın makale haline getirilmiş şeklidir.

** Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Dinler Tarihi Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, isikhidayet@hotmail.com, 0538.6809540.

general evaluations of Muslim scholars on these examples, the study tries to prove the heralded aspects of the Prophet of Islam in accordance with the textual matrix of the Torah and the Gospels; and with a hermeneutical visitation as done by Muslim scholars.

Keywords: the Torah, the Gospels, the Prophet Muhammad (PBUH), Paraklétos, Evangel, Harbinger, Glad Tidings, Heralding

Giriş

Bugün dünya üzerinde, hakkında birçok bilimsel çalışma yapılmış, kişiliği ve mesajı en ince ayrıntısına kadar incelenmiş şahsiyetlerden birisi Hz. Muhammed'dir. Bu çerçevede İslam'dan önceki kutsal kitaplarda O'nun şahsiyetinin ve özelliklerinin aranması yoluna da gidilmiştir.

Hz. Muhammed'in Tevrat ve İncil başta olmak üzere kutsal kitaplarda işaretlerinin, özelliklerinin ve hatta isminin söz edilmesinin bilimsel literatürdeki adı "beşâret" veya "tebşîrât", yani "müjde" problemidir. Bu konu Hıristiyanlık ve Yahudilik ile İslam arasındaki tartışma konularından bir tanesidir. İslam bilginleri bu dinlere karşı yazdıkları reddiyelerinde ve konu hakkındaki müstakil eserlerinde beşâret meselesi üzerinde ayrıntılı şekilde durmuşlardır.

Müslüman bilginler Tevrat ve İncil'de Hz. Muhammed'e işaret eden yerleri araştırırlarken önlerinde duran iki örnekten hareket etmişlerdir. Bunlardan birincisi kutsal kitabımız Kur'an ve Hz. Peygamber'in bazı hadis-i şerifleridir. Nitekim Kur'an'da, Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarında Hz. Muhammed'in vasıflarının ve işaretlerinin açıkça zikredildiğini gösteren ayetler bulunmaktadır:

"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, O'nu (Hz. Muhammed'i) kendi öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Fakat kendilerini zarara sokanlar iman etmezler". (En'am 6/20).

"Yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları o elçiye, o ümmi peygambere uyanlar (var ya), işte O peygamber onlara iyiliği emreder, onları kötülükten meneder. Onlara temiz şeyleri helal, pis şeyleri haram kılar ve üzerlerindeki ağırlıkları, sırtlarındaki zincirleri atar. O peygambere inanıp O'na saygı gösteren, yardım eden ve onunla birlikte gönderilen nura (Kur'an'a) uyanlar var ya, işte onlar kurtuluşa erenlerdir". (A'raf 7/157).

"Meryem oğlu İsa da; 'Ey İsrail oğulları, ben size gönderilen Allah'ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici olarak gönderildim', dedi". (Saf 61/6).

Görüldüğü gibi Kur'an'da Ehl-i Kitab'ın, Hz. Muhammed'i kendi öz evlatlarını tanıdıkları gibi tanıdıkları belirtilmiş, O'nun isminin ve özelliklerinin Tevrat ve İncil'de yazılı olduğu bildirilmiş, dahası Hz. İsa'nın bizzat O'nun adını vererek kendisini müjdelediği açıkça zikredilmiştir. Buradan hareketle İslam bilginleri Tevrat ve İncil başta olmak üzere kutsal kitaplarda O'nun isminin, vasıflarının ve işaretlerinin belirlenmesine çalışmışlardır. Onlar bu noktada, bu

kitapların aslı değiştirildiği halde yine de değişmeyen kısımların kaldığı ve bu kısımlarda Hz. Peygamber'e işaret eden yerlerin bulunduğu yaklaşımdan hareket etmişlerdir. Söz gelimi Fahreddin Razi (ö. 606/1209), Tevrat ve İncil'deki tahrifattan söz ederken, Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarında Hz. Muhammed'in nübüvvetine delalet eden yerlerin bulunduğunu, ancak onların bunları gizlediklerini belirtir.¹ Ancak en azından ilgili yerler üzerinde olan bu makalemizden hareketle bile olsa bu kısımlardan bazılarının bugün de mevcut olduklarını söylememiz gereklidir. Gerçekten de bugünkü Tevrat, İncil ve Zebur'da/Mezmurlar'da Hz. Muhammed'den bahseden birçok yer bulunmaktadır.² Bazı bilginler bununla da kalmayarak İran/Pers, Hindu ve Budist kutsal metinlerinde de Hz. Muhammed'i müjdeleyen kısımların bulunduğu kanaatini ileri sürmektedirler.³

Kur'an ayetleri yanında, Hz. Muhammed'in kutsal kitaplardaki vasıflarına dair hadislerin de bulunduğunu söylemiştik. Bu çerçevede Buhari'deki bir hadis O'nun Kur'an'da zikredilen bazı özelliklerinin Tevrat'ta da bulunduğunu ifade etmektedir:

"Ata b. Yesar anlatıyor: Abdullah b. Amr'a rastladım ve 'Rasulullah (s.a.v.)'ın Tevrat'ta zikredilen vasıflarını bana söyle' dedim. Bunun üzerine hemen 'Pekâlâ' dedi ve şöyle devam etti: 'O Kur'an'da geçen bazı sıfatlarıyla Tevrat'ta da vasıflanmıştır: Ey peygamber, biz seni insanlara şahit, müjdeleyici ve korkutucu ve tümmler için de koruyucu olarak gönderdik. Sen benim kulum ve elçimsin. Ben seni Mütevekkil diye isimlendirdim. O ne katı kalpli, ne kaba biridir. Çarşı pazarda rastgele bağırıp çağırılmaz. Kötülüğü kötülükle kaldırmaz, aksine affeder, bağışlar. Allah bozulmuş dini tam olarak onunla ikame etmeden, onunla kör gözleri, sağır kulakları, paslanmış kalpleri açmadan onun ruhunu almaz'" (Buhari, Büyü' 50, Tefsir, Feth 3).⁴

Müslüman bilginlerin kutsal kitaplarda ve öncelikle Tevrat ve İncil'de Hz. Muhammed'e işaret eden yerleri araştırırken önlerinde duran ikinci örnek bizzat bu dinlerden İslam'a geçip Müslüman olan mühtedilerdir. Bu bilginler kendileri Müslüman olmakla kalmamış, eski dindaşlarının da İslam Dini'ne girmeleri için bir yandan eski dinlerine reddiyeler yazmışlar, diğer yandan da eserlerinde Hz. Muhammed'in geleceğine dair yine eski kitaplarındaki yerleri ortaya koyma gayreti içinde olmuşlardır. Çünkü bu kişiler genelde ruhban sınıfından geldikleri ve okumuş eğitimli kesimden oldukları için önceki kutsal kitaplarını en iyi bilen kimselerdir.

¹ Fahreddin er-Razi, *Tefsir-i Kebir*, Çev. S. Yıldırım, L. Cebeci, S. Kılıç, S. Doğru, Akçağ Yayınları, Ankara, 1991, c. XII, s. 472.

² Bkz. Cemaleddin Aytemür, *Kutsal Kitaplarda Hz. Muhammed*, Ayışığı Kitapları, İstanbul, 2004.

³ Bkz. A. H. Vidyarthi, U. Ali, *Doğu Kutsal Metinlerinde Hz Muhammed*, İnsan Yayınları, İstanbul, 1994.

⁴ İbrahim Canan, *Küttüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1995, c. XV, s. 376-377.

Tarihte, Ali b. Rabben et-Taberi (ö. 240/855) ve Samuel b. Yahya el-Mağribi (ö. 570/1174) gibi bilginler bunlara örnek verilebilirken günümüzde bu mühtedilerin örnekleri⁵ sayılamayacak kadar çoktur.

Biz bu çalışmamızda, kutsal kitaplarda Hz. Muhammed'e işaret eden yerlere dair, yalnızca Tevrat ve İncil'den, makale hacmini aşmamak için sadece ikişer örnek vermekle yetineceğiz ve önde gelen Müslüman bilginlerin bu örnek yerler üzerindeki değerlendirmelerini ortaya koymaya çalışacağız.

Tevrat'ta Hz. Muhammed

Tevrat'ta, Hz. Peygamber'in geleceğine ve özelliklerine dair, Müslüman ve mühtedi bilginlerin hemen hepsinin üzerinde durduğu çok çarpıcı bazı ayetler⁶ bulunmaktadır. Bunlardan, Tevrat'ın Yasa'nın Tekrarı (Tesniye) kitabının 18: 18-19. ayetlerinde Yüce Allah Hz. Musa'ya şöyle hitap etmektedir:

"Onlara kardeşleri arasından senin gibi bir peygamber çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzından işiteceksiniz. Kendisine buyurdıklarımın tümünü onlara bildirecek. Adıma konuşan peygamberin iletmişti sözleri dinlemeyeni ben cezalandıracağım".

Aynı şekilde Tevrat'ta Yasanın Tekrarı 18: 15. ayetinde şöyle denilir:

"Tanrınız Rab size aranızdan, kendi kardeşlerinizden benim gibi bir peygamber çıkaracak, onu dinleyin".

Samuel b. Yahya el-Mağribî, Abdullah Tercüman (Anselmo Turmedo) (ö. 832/1442) gibi Müslüman mühtediler ve Bîrûnî (ö. 441/1049), Kurtubî (ö. 671/1273), İbn Kayyim el-Cevziyye (ö. 751/1350) ve Rahmetullah el-Hindî (ö. 1306/1888) gibi Müslüman bilginler buradaki "İsrail oğullarının kardeşleri arasından" gelecek olan bu peygamberin Yahudilerden olmadığına, fakat Yahudilerin kardeşlerinden olduğuna fikir birliğindedirler.⁷

Durum bu merkezde olunca burada Yahudilerin kardeşlerinin kimler olduğuna bakmamız gerekmektedir. Bu noktada İsrail oğullarının kardeşlerinin İsmail oğulları yani Araplar olduğunu görüyoruz. Çünkü Yahudiler Hz. İbrahim'in Sare'den olma küçük oğlu Hz. İshak'ın soyundan gelirken Araplar Hacer'den olma büyük oğlu Hz. İsmail'in soyundan gelmektedirler. Yani Hz. İsmail ile Hz. İshak kardeş iken onların soyundan gelen Araplar ve Yahudiler de kardeş çocuklarıdır, yani yine kardeşlerdir. Eğer bu peygamber İsrail oğullarından olsa idi Tevrat O'ndan bahsederken "kardeşlerinden" değil de "kendilerinden" ifadesini kullanırdı. Nitekim aynı Tevrat, Arapların atası olan Hz. İsmail'den bahsederken "O, şehirini kardeşlerinin

⁵ Bkz. Defnè Bayrak (Haz.), *İslam'la Şereflenen Papazların Hikayeleri- Neden Müslüman Oldular?*, İnsan Yayınları, İstanbul, 2008.

⁶ Çalışmamızda "ayet" terimi, teolojik anlamıyla değil de literal anlamıyla, bir dinin kutsal kitabındaki bir bölüm/ifade/cümle anlamında kullanılmıştır.

⁷ Hidayet Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2006, s. 198.

şehrinin şarkına kuracaktır" (Yaradılış 16: 12) demektedir. Hz. İsmail'in şehrinin Mekke olduğu bilinmektedir. Böylece Tevrat, İsrail oğullarına "kendi kardeşlerinden bir peygamber gönderileceğini" söylerken Araplardan İsrail oğullarının kardeşleri olarak söz etmiştir. Yine "Hz. İsmail'in, şehrini kardeşlerinin şehrinin şarkına kuracağını" söylerken de Hz. İsmail vasıtasıyla Araplarla İsrail oğullarının kardeş olduklarını beyan etmiştir.⁸

Büyük İslam bilgini ve filozof kelimacı Ebu'l-Hasan el-Âmirî (ö. 381/992) aslında birbirleriyle bu şekilde kardeş olan Araplar ile Yahudiler arasındaki başka bir benzerliğe dikkat çekmektedir: "İshak oğulları arasındaki Musa'nın durumu, İsmail oğulları arasındaki Muhammed'in durumuna benzer. İshak oğulları Mısır'da dağılmışlardı. Orada firavunların köleleri idiler. Büyük bir birlikleri, bir araya gelen toplulukları yoktu. Sonra Allah, onları bu durumdan kurtardı ve Kur'an'da işaret ettiği şu kimseler yaptı: 'Hor görülüp ezilmekte olan milleti de, içini bereketlerle donattığımız yerin doğularına ve batılarına mirasçı kıldık'. (A'raf 7/137). İslam'dan önce Arapların hali de böyleydi. Allah onlara Hz.Muhammed'i gönderdi. Onlara yeryüzünün doğusunu ve batısını verdi. Hatta iki din arasındaki aşırı benzerlik sebebiyle, Kureyşliler İslam şeriatına bakınca, 'Bu yenilenmiş Yahudilik demişlerdi'.⁹

Müslüman bilginlere göre ilgili Tevrat ayetlerinde Musa'ya hitaben "Senin gibi" lafzı da hiç bir şüpheye yer bırakmayacak şekilde Hz. Muhammed'i göstermektedir. Çünkü bizzat Tevrat'ın kendisi Hz. Musa'dan sonra İsrail'de Musa gibi bir peygamber çıkmadığını söylemiştir: "O günden bu yana İsrail'de Musa gibi rabbin yüz yüze görüştüğü bir peygamber çıkmadı". (Yasanun Tekrarı 34: 10). Bu yüzden bu peygamberin İsrail oğullarından olan Yuşa b. Nun, Samuel veya İsa olması mümkün görülmemektedir. Bu durum da söz konusu peygamberin Yahudilerin arasından olmamasını, yukarıda belirtildiği gibi kardeşlerinden olmasını gerektirir ki o da Hz. Muhammed'dir.¹⁰

⁸ Samuel b.Yahya el- Mağribî, *İfhamu'l-Yehûd*, Tah. ve Neşr. M.Abdullah eş-Şarkâvî, Dâru'l-Hidâye, Kahire 1406/1986, s. 111-112; Abdullah Tercüman, *Tuhfetu'l-Erib fi'r-Reddi alâ Ehli's-Salib*, Tahk. Ömer Vefik ed-Dâûk, Dâru'l-Beşâiri'l-İslamiyye, Beyrut, 1408/1988, s. 260-264; Ebû Reyhan el-Birûnî, *el-Âsârü'l-Bâkiyye an'l-Kurânî'l-Hâliyye*, Neşr. E. Sachau, Leipzig, 1923, s. 19; Kurtubî, *el-İ'lâm binâ fi Dînü'n-Nasârâ mine'l-Fesâd ve'l-Evlâm ve İzhârü Melâsini Dînü'l-İslâm ve İsbâtu Nübüvveti Nebiyjinâ Muhammed Aleyhi's-Salâtu ve's-Selâm*, Tahk. A. Hicâzi es-Sekkâ, Dâru't-Türâsî'l-Arabi, Kahire, 1398/1978, III, 263-264; Hidayet Işık, "Kurtubi ve el-İ'lâm Adlı Eserine Göre Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Muhammed", *MEB Din Öğretimi Dergisi*, Sayı: 40, Mayıs Haziren, Ankara, 1993, s. 42-43; İbn Kayyim el-Cevziyye, *Hidâyetü'l-Hayârâ fi Ecvibetü'l-Yehûd ve'n-Nasârâ*, Tahk. A. Hicâzi es-Sekkâ, Dâru'd-Deyyân li't-Türâs, Kahire, 1399/1979, s. 116-117; Rahmetullah b. Halilîrahman el-Hindi, *İzhârü'l-Hak*, el-Matbaatu'l-Âmire, Kahire, 1317, s. 654; Işık, *Âmirî'ye Göre İslâm ve Öteki Dinler*, s. 198.

⁹ Âmirî, *el-İ'lâm bi Menâkibi'l-İslâm*, s. 204- 205; Işık, *Âmirî'ye Göre İslâm ve Öteki Dinler*, s. 196- 197.

¹⁰ Mütetabbib, *en-Nasîhatü'l-İnânîyye*, s. 145; İbn Kayyim, *Hidâyetü'l-Hayârâ*, s. 111- 112; Mağribî, *İfhamu'l-Yehûd*, s. 112, s. 63; Hindi, *İzhârü'l-Hak*, II, 131; Kurtubi, *el-İ'lâm*, III, 264; Işık, "Kurtubi ve el-İ'lâm Adlı Eserine Göre Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Muhammed", s. 42; Işık, *Âmirî'ye Göre İslâm ve Öteki Dinler*, s. 198-199.

Çağdaş yazarlardan Ahmed Deedat (ö. 2005) ve Cemal Bedevî, ayrıntılı olarak, burada işaret edilen peygamberin “Hz. İsa” olmadığını, çünkü onun “Hz. Musa gibi” tanımlamasına uymadığını, bu tanıma uyan peygamberin ancak “Hz. Muhammed” olduğunu uzun uzun delillendirmişlerdir.¹¹ Biz Âmirî üzerindeki çalışmamızda bu delilleri şu şekilde ifade etmiştik:

a. Hem Hıristiyanların hem de Müslümanların inandığı şekilde Hz. İsa’nın doğumu, babasız olarak ve Kutsal Ruh vasıtasıyla dünyaya gelmesi sebebiyle mucizevidir. Oysa Hz. Muhammed, Hz. Musa gibi normal doğumla dünyaya gelmiştir.

b. Hz. İsa hayatı boyunca bekar kalmıştır. Oysa Hz. Muhammed Hz. Musa gibi evlenmiştir ve her ikisinin de çocukları olmuştur.

c. Hz. İsa, Hıristiyanlara göre çarmıhta acı çekerek ölmüştür. Oysa Hz. Muhammed Hz. Musa gibi doğal ölümle vefat etmiştir.

d. Hz. Musa ve Hz. Muhammed hem peygamber, hem de rûhânî ve cismânî lider idiler. Oysa Hz. İsa “Benim krallığım bu dünyaya ait değil” (Yuhanna 18: 36) diyerek yalnızca rûhânî liderlik iddiasında bulunmuştur.

e. Hz. İsa hayatı boyunca seyahat etmiştir. Ancak bu, bir yerden diğer bir yere hicret/göç şeklinde değildir. Oysa Hz. Musa Medyen’e, Hz. Muhammed de Medine’ye göç etmişlerdir.

f. Hz. İsa düşmanlarına karşı zafer kazanamamış ve Hıristiyan ve Yahudilere göre çarmıha gerilmiştir. Oysa Hz. Musa Firavun ordusuna, Hz. Muhammed de Putperestlere karşı zafer kazanmıştır.

g. Hz. İsa’nın mesajı kendisinden en erken yaklaşık 30 yıl sonra kaleme alınmıştır. Oysa Hz. Musa’nın mesajı yazılı olarak kendisine verilmiş, Hz. Muhammed’in mesajı da kendi hayatında yazıya geçirilmiştir.

h. Hz. İsa yeni bir kanun, yeni bir şeriat getirmemiştir. Bizzat kendisi İncil’de “Sanmayın ki ben Şeriatı yahut peygamberleri yıkmaya geldim, ben yıkmaya değil, bilakis tamamlamaya geldim” (Matta 5: 17) buyurmuştur. Oysa hem Hz. Musa hem de Hz. Muhammed yeni birer şeriat ve hukuki kurallar bütünü getirmişlerdir.”¹²

İşte bütün bu sebeplerden dolayı, “Hz. Musa gibi” olmadığı için, söz konusu peygamber, adı geçen Müslüman bilginlere göre Hz. İsa değildir. Yukarıda ayrıntıları verilen özellikleri dolayısıyla “Hz. Musa gibi” olan peygamber ancak Hz.

¹¹ Ahmed Deedat, *Mîzâ Yekülu’l-Kitâbu’l-Mukaddes an Muhammed*; Çev. ve Tahk. İ. Halil Ahmed (Philips), Dârü’l-Menâr, Kahire 1409/1989, s. 19-33; Deedat, *Eski ve Yeni Ahid’de Hz. Muhammed*, Çev. Şinasi Siber, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1972, s. 24-26; Jamal A. Badawi, *Muhammed in the Bible*, al-Falah Foundation, Cairo, 1426/2005, s. 26-30.

¹² Işık, *Âmirî’ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 199-200.

Muhammed'dir. Bu yüzden *Tevrat*'ın yukarıda söz ettiğimiz ayetlerinde adı geçen peygamber odur.

Tevrat'ta, üzerinde durmak istediğimiz, Hz. Peygambere işaret eden ikinci örnek Yasanın Tekrarı'ndaki (33: 2) şu ayetlerdir: "*Rab Sînâ dağından geldi, halkına Seir'den doğdu. Ve Paran dağından parladı. On binlerce kutsalıyla birlikte geldi. Sağ elinde halkı için alev alev yanan ateş vardı*".

İslam bilginlerine göre, burada Sina ile kastedilenin Hz. Musa'nun vahiy aldığı Sina çölündeki Tur dağı olduğu çok açıktır. Seir/Sâir ise el-Mütetabbib ve Abdullah Tercüman'a göre Şam bölgesindeki bir dağın adıdır. İbn Kayyim'e göre Seir, Mesih'in doğduğu Nâsıra'nın diğer bir adıdır ve yakınında Seir dağı bulunur. el-Mağribi Seir'in, Hz. İsa'ya iman eden Esav oğullarının ülkesindeki, üzerinde Hz. İsa'nın makamının da bulunduğu eş-Şerrât dağı olduğunu söyler. İ. Halil Ahmed ise Seir'in, Hz. İsa'nın doğup yaşadığı bölge olduğunu belirtir.¹³

Paran/Fârân ise konu üzerinde çalışan bütün Müslüman bilginlerin ittifakıyla Hicaz bölgesi ve daha özelde Mekke şehridir. Söz gelimi Âmirî Fârân ile ilgili şunları söylemektedir: "Fârân her ne kadar Şam ve Arap çölü arasındaki dağın adı ise de, bu isim özellikle Hicaz bölgesine mahsustur. Bunun delili *Tevrat*'ta bulunan İsmail kıssasıdır. Çünkü *Tevrat*'a göre İsmail, Fârân çölünde ok atmayı öğrenmiştir: "*Çocuk büyürken Tanrı onunlaydı, çocuk çölde yaşadı ve okçu oldu. Paran (Fârân) çölünde yaşarken annesi ona Mısır'lı bir kadın aldı*". (Yaradılış 21: 20-21). Hz. İsmail'in yetişmesinin yalnızca Hicaz bölgesinde olduğu bilinmektedir".¹⁴ el-Mütetabbib ve Abdullah Tercüman'ın verdiği bilgilere göre ise, Fârân Amalika'nın yedi kabilesinden birisidir. Amalika, buldukları bölgeyi yedi kabileye bölmüştü ve Hicaz bölgesi Fârân kabilesine düşmüştü. Fârân işte bu Amalika meliklerinden, Hicaz bölgesi kendi hissesine düşen melikin adıdır.¹⁵ Üstelik zikri geçen Tevrat ayetinde Fârân'ın Hacer ve İsmail'in yaşadığı yer olduğu açıkça belirtilmiştir. Böyle olunca Hz. Peygamber'in Hz. İsmail'in soyundan olması dolayısıyla Fârân ile Hz. Peygambere işaret edildiği de açıkça belirtilmiş olmaktadır.

Bütün bunlardan sonra şunları söylememiz gereklidir: Rabb'in Sina'dan gelmesi, Tur dağında Hz. Musa ile konuşması ve kendisine Tevrat'ı vahyetmesidir. Seir'den doğması Seir dağında Hz. İsa'ya İncil'i vahyetmesidir. Fârân'dan doğması da Hz. İsmail'in yetiştiği Hicaz bölgesinden Hz. Muhammed'in zuhur etmesi ve

¹³ Nasr b. Yahya el-Mütetabbib, *en-Nasihatü'l-İmâniyye fi Fadilatü'l-Milleti'n-Nasrâniyye*, Tahk. ve Neşr, M. Abdullah eş-Şarkâvî, Dâru's-Sahve, Kahire, 1406/1986, s. 144; Tercüman, *Tuhfetu'l-Erib*, s. 265; İbn Kayyim, *Hidâyetü'l-Hayârî*, s. 144; el-Mağribî, *İstânu'l-Yehûd*, s. 118; İbrahim Halil Ahmed (Philips), *Muhammed fi'l-Tevrat ve'l-İncil ve'l-Kur'an*, Dâru'l-Menâr, Kahire, 1409/1989, s. 66; Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 201.

¹⁴ Âmirî, *el-l'âm bi Menâkıb'l-İslam*, s. 205; Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 197.

¹⁵ Mütetabbib, *en-Nasihatü'l-İmâniyye*, s. 144; Tercüman, *Tuhfetu'l-Erib*, s. 265; Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 201-202.

kendisine Mekke'de Hira dağında Kur'an'ın vahyedilmesidir. Böylelikle peygamberlik Hz. Musa'ya Tur, Hz. İsa'ya Sâir ve Hz. Muhammed'e de Fârân dağından doğmuş olmaktadır.¹⁶ İbn Kayyim ve İ. H. Ahmed ise, Tevrat'taki Parân ile ilgili Yaradılış 21: 20-21. ayetlerinin, Kur'an'daki Tin suresi 95/1-3. ayetlerinin karşılığı olduğu kanaatindedirler. Böylece Tin suresindeki incir ve zeytin, Hz. İsa'nın yaşadığı bölgeye, Sina dağı Hz. Musa'nın vahiy aldığı yere, emin belde de Fârân bölgesine, yani Mekke'ye karşılık gelmektedir.¹⁷

İncil'de Hz. Muhammed

İncil'den ilk örnek olarak Yuhanna İncili'ndeki ifadelere göz atmak istiyoruz. Müslüman bilginlere göre İncil'in birçok yerinde Hz. Muhammed'e işaret olduğu gibi, özellikle Paraklit (İslam kaynaklarında Fâraklit) kelimesi ile O'na çok açık bir işaret vardır. Paraklit, İnciller içerisinde yalnızca Yuhanna İncili'nde geçmektedir ve adı geçen İncil'de Paraklit'ten söz eden birçok ayet vardır. Paraklit kelimesinin geçtiği ayetler şunlardır:

"Beni seviyorsanız, buyruklarımı yerine getiriniz. Ben de Baba'dan dileyeceğim. O sonsuza dek sizinle birlikte olsun diye size başka bir Yardımcı, Gerçeğin Ruhu'nu (Paraklit'i) verecek. Dünya onu kabul edemez. Çünkü onu ne görür, ne de tanır. Siz onu tanıyorsunuz. Çünkü o aranızda yaşıyor ve içinizde olacak". (14: 15-17).

"Ama Baba'nın benim adımla göndereceği Yardımcı, Kutsal Ruh (Paraklit) size her şeyi öğretecek". (14: 26).

"Baba'dan size göndereceğim Yardımcı, yani Baba'dan çıkan Gerçeğin Ruhu (Paraklit) geldiği zaman bana tamkilk edecek". (15: 26).

"Size gerçeği söylüyorum. Benim gidişim sizin yararınıza değildir. Gitmezsen Yardımcı (Paraklit) size gelmez. Ama gidersem onu size gönderirim. O gelince günah, doğruluk ve gelecek yargı konusunda dünyayı suçlu olduğuna ikna edecektir". (16: 7-8).

"Size daha çok söyleyeceklerim var, ama şimdi bunlara dayanamazsınız. Ne var ki O, yani Gerçeğin Ruhu (Paraklit) gelince, sizi tüm gerçeğe yöneltecek. Çünkü kendiliğinden konuşmayacak, yalnız duyduklarını söyleyecek ve gelecekte olacakları size bildirecek". (16: 12-13).

Kitab-ı Mukaddes'in 2001 yılı tercümesinden aldığımız yukarıdaki İncil ayetlerinde Paraklit kelimesinin, Yardımcı, Gerçeğin Ruhu ve Kutsal Ruh kelimeleriyle karşılandığı görülmektedir. Hristiyan bilginlere göre Paraklit kelimesi ile kastedilen Kutsal Ruh'tur. Müslüman bilginler ise ittifakla bu kelime ile

¹⁶ Mağribî, *İfhamu'l-Yelûd*, s. 118-120; Mütetabbib, *en-Nasîhatu'l-İmâniyye*, s. 144; Tercüman, *Tulufetu'l-Erîb*, s. 265-267; Bîrûnî, *el-Âsârü'l-Bakiyye*, s. 19; Kurtubî, *el-İ'lâm*, c. III. s. 264-265; Hîndî, *Izhârü'l-Hak*, c. II. s. 133; Âmirî, *el-İ'lâm bi Menâkıbi'l-İslâm*, s. 205; Işık, *Âmirî'ye Göre İslâm ve Öteki Dinler*, s. 197.

¹⁷ Ahmed, *Muhammed fi'l-Tevrat ve'l-İncil ve'l-Kur'an*, s. 66; İbn Kayyim, *Hidâyetü'l-Hayârâ*, s. 119; Işık, *Âmirî'ye Göre İslâm ve Öteki Dinler*, s. 202.

kastedilenin Hz. Muhammed olduğunu belirtmişlerdir. Anselmo Turmedo (Abdullah Tercüman) gibi bazı mühtedî bilginlerin Müslüman oluş gerekçesi de Paraklit kelimesinin Hz. Muhammed'e işaret ettiğini görmüş olmalarıdır.

Beşaret problemine dair bilinen ilk kitap olan "ed-Din ve'd-Devle" adlı eserin yazarı Nestürî Hıristiyan mühtedî Ali b. Rabben et-Taberî (ö. 240/855), eserinde Hz. Muhammed'in peygamberliğinin delillerini uzun uzun açıklarken O'nun, Yahudi ve Hıristiyan kutsal kitaplarındaki işaretlerini de ayrıntılı olarak açıklamış ve Paraklit kelimesi ile zikrolunan kişinin kesinlikle Hz. Muhammed olduğunu belirtmiştir. Taberî, daha da ileriye giderek Paraklit kelimesinin anlamını dikkatlice incelediğinde çok şaşkıncu bir surla karşılaştığını söylemektedir. Ona göre ebced hesabı açısından Fâraklit kelimesinin sayısal değeri "Muhammed b. Abdillah en-Nebiyü'l-Hâdî" ifadesindeki harflerin sayısal değerine denk düşmektedir. Yine "Muhammedun Rasûlun Habibun Tayyibun" ifadesindeki harfler de Fâraklit kelimesinin karşılığıdır.¹⁸

Klasik Müslüman bilginler arasında Paraklit meselesini en ayrıntılı inceleyenlerden birisi, *Hidâyetü'l-Hayârâ* adlı eseriyle İbn Kayyim el-Cevziyye'dir. İbn Kayyim'e göre Hıristiyanlar Paraklit kelimesi üzerinde tahrifat yaparak onu gerçek manasının dışına hamletmişlerdir. Böylelikle onun, Pentekost günü Havarilerin üzerine inen Kutsal Ruh veya çarımta öldükten sonra geri gelen İsa olduğu şeklinde fikirler ileri sürülürken onun manasının tam olarak bilinmeyeceği şeklinde görüşler de ortaya atılmıştır. İbn Kayyim'e göre bu görüşlerin hepsi yanlıştır ve Paraklit kelimesinin Kutsal Ruh olarak yorumlanmasına imkân yoktur. Zira Kutsal Ruh'un gelmesi için "İsa'nın gitmesine" (Yuhanna 16: 7-8) gerek yoktur. Çünkü Hıristiyanlığa göre Kutsal Ruh, Hz. İsa'dan önce de sonra da ve her zaman peygamberler ve inananlarla birlikte. Bunun yanında Paraklit'in, Yuhanna'da zikredilen "onlara her şeyi öğretmesi" (14: 26), "İsa'nın söylediklerini haber vermesi" (15: 26), "dünyayı suçlu olduğuna ikna etmesi" (16: 7-8) gibi özellikleri de onun, insanlarla birlikte yaşayan, insanların kendisini gördüğü ve sözünü işittiği bir insan ve peygamber olmasını gerektirir. Bunları insanların göremediği soyut/mücerred bir ruhun yapmasına imkân yoktur. İbn Kayyim, Hz. Muhammed'in burada söylenenlerin hepsini gerçekleştirdiğini, hiçbir şeyi eksik bırakmayarak insanlara Mesih'in öğretmediği şeyleri öğrettiğini, bu çerçevede Allah'ın sıfatlarından, melekler âleminden, ahiret gününden, Cennet ve Cehennem'den bütün ayrıntıları ile söz ettiğini belirtir. İbn Kayyim'e göre Paraklit'in, "İsa'ya tanıklık edecek olması" (15: 26) da onun Hz. Muhammed olduğunun göstergesidir. Nitekim Hz. Muhammed, Mesih'in risaletini

¹⁸ Ali b. Rabben et-Taberî, *ed-Din ve'd-Devle, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Kitaplarındaki Hz. Muhammed'in Peygamberliğinin Delilleri*, Çev. Fuat Aydın, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2012, s. 212-214.

tasdik ederek onu gerçek yönleriyle insanlara tanıtmıştır. Dahası, “Mesih’in bildirmedığı şeyleri bildirecek ve her şeyden haber verecek olması” (16: 12-13, 14: 26) da Paraklit’in Hz. Muhammed olduğunu ortaya koyar. Zira İncil’de ve Tevrat’ta Allah’ın sıfatları, kıyamet ahvali gibi meseleler ayrıntılı değildir. Hz. Muhammed ise bu ve benzeri meseleleri ayrıntılı olarak bildirmiş, kıyametten, Cennet ve Cehennem’den, hesap gününden yine ayrıntılı olarak bahsetmiştir.¹⁹

Çağdaş mühtedî bilgin Maurice Bucaille de Paraklit’in “kendiliğinden söylemeyecek, işittiğini söyleyecek ve gelecek şeyleri bildirecek olmasının” (16: 13-14) onun Kutsal Ruh olmasını imkansız kıldığını belirtmiştir. Çünkü bu durumda Ruh’a konuşma ve işittiğini söyleme yetisini vermek gerekecektir ki bu aklen imkânsızdır. Öyleyse mantıksal bir sonuç olarak Paraklit’in, Hz. İsa gibi işitme ve konuşma melekesine sahip olan bir insan ve peygamber olduğunu kabul etmek gereklidir. Bu durumda İsa, kendisinden sonra, Allah’ın yeryüzüne bir başka peygamber göndereceğini haber vermiştir. Öyleyse Bucaille’e göre, Paraklit ile ilgili ayetlerin Kutsal Ruh şeklinde çevirisi, Hz. İsa’dan sonra bir peygamberin geleceğini haber veren kısımların ilk anlamını değiştirmek gayesiyle yapılan tamamen kastî bir ilavedir.²⁰

Müslüman bilginler Paraklit’in Hz. Peygamber’i işaret ettiğini belirtmekle kalmamışlar, onun kelime olarak Arapça karşılığının Ahmed veya Muhammed ismine tekabül ettiğini söylemişlerdir. Mühtedî bilgin Abdullah Tercüman, Yunanca olan bu kelimenin Arapça karşılığının “Ahmed” olduğunu söylemiş, İslam dinini tercih etmesine de bu kelimenin sebep olduğunu belirterek ihtidâ hikâyesini Tuhfetu’l-Erfb adlı eserinde anlatmıştır.²¹ Kurtubi de Yunanca Paraklit kelimesinin Süryanicesinin “Minhamnâ” olduğunu, bunun da Arapça “Muhammed” kelimesine karşılık geldiğini söylemiştir. Rahmetullah el-Hindî de ilgili kelimenin Arapça karşılığının “Ahmed” veya “Muhammed” olduğuna işaret ederek, bunun Hz.

¹⁹ İbn Kayyim, *Hidâyetü’l-Hayârâ*, s. 127-131; Işık, *Âmirî’ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 207-208.

²⁰ Maurice Bucaille, *Kitab-ı Mukaddes, Kur’an ve Bilim*, Çev. Suat Yıldırım, TÜV Yayınları, İzmir, trz., ss. 158-161; Işık, *Âmirî’ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 208.

²¹ Burada anlatıldığı üzere, Katolik İspanyol olan Anselmo Turmedo Akdeniz’deki Mayorka adasında ikamet eden önde gelen bir rahibin yanına ilahiyat öğrenimi için gelir. Kısa zamanda zekası ve çalışkanlığıyla hocasının en yakın öğrencisi olur. Bir gün hocası hasta olduğu için derse gelemez. O gün öğrenciler kendi aralarında İncil’deki bazı teolojik meseleleri tartışırlar. Ertesi gün hocası derse gelmediği zaman ne yaptıklarını sorar. O da bazı konuları tartıştıklarını ve bu arada Yuhanna İncil’inde geçen Paraklit üzerinde fikir yürüttüklerini söyleyince hocası ilgiyle hangi kanata vardıklarını sorar. Anselmo herkesin görüşünü aktarır. Hocası hiç birinin isabet edemediğini, ancak kendisinin biraz yaklaştığını söyler. Bunun üzerine Anselmo, hocasına bu kelimenin anlamını ve kimi işaret ettiğini sorar. Uzun ısrarlar sonucu hocası bunun Müslümanların peygamberi Hz. Muhammed olduğunu söyler. Anselmo şaşkınlıkla niçin Müslümanlığını ilan etmediğini ve bir İslam ülkesine gitmediğini sorar. Hocası ah ederek Yüce Allah’ın bu hakikati kendisine çok ileri bir yaşta açtığını, artık bir yere gidemediğini ve Müslümanlığını da açıklayamadığını söyler. Anselmo hocasının tavsiyesiyle adadan ayrılır ve Tunus’a gider. Müslüman olarak Abdullah adını alır. Hayatını Tunus hükümdarına tercümanlık yaparak devam ettirir. Bkz. A. Tercüman, *TuHFetu’l-Erfb*, ss. 61-76.

İsa'dan sonra gelecek olan bir peygamber olduğunun ilk Hıristiyanlar tarafından bilindiğini söylemiştir. Günümüz mühtedî bilginlerinden İbrahim Halil Ahmed (Philips) de Yunanca olan bu kelimenin Arapça "Mahmud" veya "Muhammed" isminin karşılığı olarak başkalarının hakkını savunan, insanlara karşı şefkatli ve merhametli olan anlamına geldiğini ifade etmiştir. Böylece adı geçen kelimenin anlamlarının, "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik" (Enbiya 21/107), "İnanıp yararlı iş yapanları karanlıktan aydınlığa çıkarırsın" (Talak 65/11) ve "Andolsun içinizden size öyle bir elçi geldi ki, sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir, size düşkün, müminlere şefkatli, merhametlidir" (Tevbe 9/128) ayetlerinde ifadesini bulduğunu belirtir.²²

Keldânî mühtedî Abdulahad Davud'a (ö. 1930'lar) göre ise adı geçen kelime "Paraklit" değildir. Aksine "Ahmed" isminin tam karşılığı olan ve "en çok hamd eden, şanı en yüce ve en meşhur olan kişi" anlamındaki "Periklit"tir. Yine ona göre bu kelimenin Ârâmice karşılığı "Mhamada" yahut "Hamida" şeklindedir ve Arapça'daki "Muhammed", "Ahmed" ve Grekçe'deki "Periqlyte" kelimelerine tekabül etmektedir. Bu kelimenin bazı çevirilerde "tesellici" şeklinde tercüme edilmesi, Periqlyte isminin sözlükteki tesellici anlamına işaret etmeyip, ilk Hıristiyanları teselli etmek için O'nun geleceği ümit ve inancını ifade etmektedir. Davud, Hz. İsa'nın Yuhanna İncili'ndeki "Ben de Baba'dan dileyeceğim, O sonsuza kadar sizinle birlikte olsun diye size başka bir yardımcı, Gerçeğin Ruhu'nu (Periqlytos) verecek" (14: 16) ifadelerinde tutarsızlık olduğu görüşündedir. Çünkü bu ifadelerle bakılırsa geçmişte birkaç Periqlytos vardır ve bu "başka bir Periqlytos" Hz. İsa'nın ricası üzerine gelecektir. Bilginimize göre bu ifadelerde bir tahrifat açıkça kendisini göstermektedir ve ona göre bu ayet şu şekilde olmalıdır: "Ben Baba'ya gideceğim ve O size, sizinle devamlı kalacak olan Periqlytos adındaki başka bir resul gönderecektir". Bu şekilde hem Hz. İsa'nın alçak gönüllülüğüne, hem de Periklit'in misyonuna ve şahsiyetine uygun bir ibare elde edilmiş olunacaktır.²³

Burada son olarak çağdaş bilginlerden Ahmed Deeda'tın Yuhanna İncili'nde zikredilen Paraklit'in Kutsal Ruh değil de Hz. Muhammed olduğuna dair ileri sürdüğü delillerini serdetmek faydalı olacaktır. Bunlar, yukarıda söz konusu ettiğimiz Müslüman âlimlerin ve mühtedî bilginlerin görüşlerini de içermektedir:

1. Yuhanna İncili'nin yukarıda söz edilen ayetinde "Ben gitmezsem tesellici size gelmez" (16: 7) denmiştir. Yani Paraklit Kutsal Ruh ise onun gelmesi Hz. İsa'nın

²² Kurtubi, *el-İ'lâm*, c. III, ss. 268-269; Işık, "Kurtubi ve el-İ'lâm Adlı Eserine Göre Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Muhammed", s. 48; Hîndî, *İzlâh-ı'l-Hak*, s. 677- 678; Ahmed, *Muhammed fi'l-Tevrat ve'l-İncil ve'l-Kur'an*, s. 50-51; Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 206-207.

²³ Abdulahad Davud, *Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed*, Çev. Nusret Cam, Nil Yayınları, İzmir, 1988, s. 269-270, 282-283, 287-288; Işık, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, s. 208-209.

gitmesine bağlıdır. Oysa böyle bir şey asla söz konusu değildir. Çünkü Kutsal Ruh daima İsa ve öğrencileriyle birliktedir.

2. Yuhanna'da Gerçeğin Ruhunu şeklinde tercüme edilen kısımlardaki Gerçeğin Ruhuna işaret eden zamirlerin hepsi erildir. Oysa Ruh eril değildir. Nitekim Yunancada kullanılan zamirler eril, dişil, cansız ve cinsiyetsizdir. Bu durumda burada işaret edilen Kutsal Ruh olsaydı cinsiyetsiz zamirin kullanılması gerekirdi. Eril zamirin kullanılması O'nun eril bir şahsa işaret etmesi demektir ki O da Hz. Muhammed'dir.

3. İsa'nın, "size her şeyi öğretecek" (14: 26) sözü de Hz. Muhammed'e işaretir. Zira İsa'nın mesajı olan İncil insan hayatının bütününe kuşatmamakta, dünya ve ahirete ait bütün sorunlara çözüm getirmemekte, yani her şeyi öğretmemektedir. Oysa Hz. Muhammed'in mesajı olan Kur'an insan ve toplum hayatının bütün ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Kur'an'daki "Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım ve din olarak İslam'ı seçtim" (Maide 4) ayeti de İslam dininin bütüncül olduğunu, yani her hakikati gösterdiğini ortaya koymaktadır. Böylelikle Kur'an ve Hz. Muhammed insanlara her şeyi, her hakikati öğretmiştir.

4. Yuhanna'daki aynı ayetlerde "Kendiliğinden konuşmayacak, yalnız duyduklarını söyleyecek" (16: 12-13) denilmektedir. Bu ifadelerin anlamı da Kutsal Ruh için uygun değildir. Çünkü Hıristiyanlığa göre Kutsal Ruh Tanrı'nın kendisi olduğu için kendiliğinden söylememesi ve başkasından/Tanrı'dan işiterek söylemesi söz konusu olamaz. Bu durumda bu ifadeler yalnızca Allah'tan duyduklarını insanlara tebliğ eden, kendi heva ve hevesinden konuşmayan Hz. Muhammed'e uygundur.

5. Yine Yuhanna'daki "Gelecekte olacakları size bildirecek" (16: 13) sözü de Kutsal Ruh'a değil Hz. Muhammed'e işaretir. Çünkü Ruh'un gelecekte haber vermesi mümkün değildir. Bu durumda bu ifadeler Hz. Muhammed'in gaybî mucizelerine aittir.

6. Aynı şekilde Yuhanna'daki "Gerçeğin Ruhunu (Paraklit) geldiği zaman bana tanıklık edecek" (15: 26) ifadesi de Hz. Peygamber'e işaretir. Çünkü Hz. Muhammed Hz. İsa'yı gerçek yönleriyle tanıtarak ona tanıklık etmiştir. Ruh'un ise böyle bir tanıklıkta bulunması mümkün değildir.²⁴

Bütün bu açıklamalardan, Deodat'a göre Hz. İsa'dan sonra gelecek olan Paraklit'in mücerred bir Ruh değil, etyle kanıyla Hz. İsa gibi bir insan olması gerektiği anlaşılmaktadır ki O da son peygamber Hz. Muhammed'dir.

İncil'de bulunan Hz. Muhammed'e dair açık işaretlerden ikincisi de yine Yuhanna İncili'ndeki "beklediğimiz peygamber" ifadesidir. Söz konusu ifade, Yahudilerin Hz. İlyas ve Hz. Mesih'ten ayrı bir peygamber beklediklerini

²⁴ Deodat, *Eski ve Yeni Ahid'de Hz. Muhammed*, s. 15-23.

göstermektedir. Bu durum Yahudi yetkililer ile Hz. Yahya arasında geçen şu konuşmada görülmektedir:

"Yahudiler Yahya'ya, 'Sen kimsin?' diye sormak üzere Kudüs'ten kâhinlerle Levîlileri gönderdikleri zaman Yahya'nın tanıklığı şöyle oldu -açıkça konuştu, inkâr etmedi- 'Ben Mesih değilim' diye açıkça konuştu. Onlar da kendisine, 'Öyleyse sen kimsin? İlyas mısın?' diye sordular. O da, 'Değilim' dedi. 'Sen beklediğimiz peygamber misin?' sorusuna, 'Hayır' cevabını verdi. O zaman ona, 'Kimsin, söyle de bizi gönderenlere bir cevap verelim' dediler. 'Kendin için ne diyorsun?' Yahya, 'Yeşaya peygamberin dediği gibi, Rabbin yolunu düzleyin diye çölde yükselen sesim ben' dedi. Yahya'ya gönderilen bazı Ferisiler ona, 'Sen Mesih, İlyas ya da beklediğimiz peygamber değilsen, niye vaftiz ediyorsun?' diye sordular. Yahya onlara şöyle cevap verdi: 'Ben suyla vaftiz ediyorum, ama aranızda tanımadığımız biri duruyor. Benden sonra gelen O'dur. Ben O'nun çarığının bağını çözmeye bile layık değilim'. Bütün bunlar Şeria nehrinin ötesinde bulunan Beytanya'da, Yahya'nın vaftiz ettiği yerde oldu". (1: 19- 28).

Ahmed Deedat, üçüncü soru olan "Sen beklediğimiz peygamber misin?" ifadesinin açıkça Yahudilerin Mesih ve İlyas'tan sonra başka bir peygamberin geleceğine inandıklarını gösterdiğini, bu peygamberin de Yasanın Tekrarı 18: 18 ayetinde gösterilen "Musa gibi" olan peygamber olduğunu belirtir²⁵ ki biz, Müslüman bilginlere göre bu peygamberin Hz. Muhammed olduğunu yukarıda açık bir şekilde ortaya koymuştuk.

Sonuç

Yukarıda belirttiğimiz üzere Kur'an, Ehl-i kitabın ellerindeki kutsal kitaplarda Hz. Muhammed'e işaret edildiğini söylemekte ve bu yüzden Yahudi ve Hıristiyanların Hz. Peygamber'i kendi evlatlarından daha iyi tanıdıklarını belirtmektedir. Örnekleme yaptığımız ikişer adet Tevrat ve İncil ayetleri üzerinde yorumlamalar yapan Müslüman bilginler de bütün bu ayetlerdeki beklenen peygamberin Hz. Muhammed olduğunu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak şekilde açıklamışlardır.

Bu durumda yukarıda açıklamasını verdiğimiz şekilde Tevrat'taki "Musa gibi olan" peygamber, "tanrısal ışığın Faran dağından" ortaya çıkması, İsa'dan sonra gelecek olan "Paraklit" ve Yahudilerin Mesih ve İlyas'ın dışında "bekledikleri peygamber", üzerinde hiçbir şüpheye mahal bırakmayacak şekilde Hz. Muhammed'e işaret etmektedir. Bunlar bu kısa makale hacminde üzerinde durduğumuz yerlerdir. Bunun dışında Kitab-ı Mukaddes'in çeşitli yerlerinde Hz. Peygamber'e işaret eden daha birçok ayet bulunmaktadır.

²⁵ Deedat, *Mâzâ Yekfûlû'l-Kitâbu'l-Mukaddes an Muhammed*, s. 48-49; Deedat, *Eski ve Yeni Ahid'de Hz. Muhammed*, s. 22-23.

Bu ayetlerdeki işaretlerden hareket ederek, Rahib Bahira, Hıristiyan bilgin Varaka b. Nevfel ve Yahudi âlimi Abdullah b. Selam Hz. Muhammed'i görünce onun beklenen peygamber olduğunu söylemişlerdir. Yine günümüzde Hz. Muhammed'in son peygamber olduğunu kabul ederek İslam Dini'ni tercih edenlerin birçoğu yine bu işaretlerden hareket etmişlerdir.

Kaynakça

Ahmed (Philips), İbrahim Halil, *Muhammed fi't-Tevrat ve'l-İncil ve'l-Kur'an*, Dâru'l-Menâr, Kahire, 1409/1989.

el-Âmirî, Ebu'l-Hasan Muhammed b.Yûsuf, *el-İ'lâm bi Menâkibi'l-İslam*, Tahk. ve Neşr. Ahmed Abdulhamid Ğurâb, Dâru'l-Asâle li's-Sikâfe ve'n-Neşr ve'l-İ'lâm, Riyad, 1408/1988.

Aytemür, Cemaleddin, *Kutsal Kitaplarda Hz. Muhammed*, Ayışığı Kitapları, İstanbul, 2004.

Badawî, Jamal A., *Muhammad in the Bible*, al-Falah Foundation, Cairo, 1426/2005.

Bayrak, Defne (Haz.), *İslam'la Şereflenen Papazların Hikayeleri- Neden Müslüman Oldular?*, İnsan Yayınları, İstanbul, 2008.

el-Bîrûnî, Ebû Reyhan, *el-Âsârü'l-Bâkıyye ani'l-Kurûni'l-Hâliyye*, Neşr. E. Sachau, Leipzig, 1923.

Bucaille, Maurice, *Kitab-ı Mukaddes, Kur'an ve Bilim*, Çev. Suat Yıldırım, TÖV Yayınları, İzmir, t.y.

Canan, İbrahim, *Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1995.

el-Cevziyye, İbn Kayyim, *Hidâyetü'l-Hayârâ fi Ecvibeti'l-Yehûd ve'n-Nasârâ*, Tah. A.Hicâzî es-Sekkâ, Dâru'd-Deyyân li't-Türâs, Kahire, 1399/1979.

Davud, Abdulahad, *Tevrat ve İncil'e Göre Hz. Muhammed*, Çev. Nusret Çam, Nil Yayınları, İzmir, 1988.

Deedat, Ahmed, *Eski ve Yeni Ahid'de Hz. Muhammed*, Çev. Şinasi Siber, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1972.

Deedat, Ahmed, *Mâzâ Yekûlu'l-Kitâbu'l-Mukaddes an Muhammed*; Çev. ve Tahk. İ. Halil Ahmed (Philips), Dâru'l-Menâr, Kahire, 1409/1989.

el-Hindî, Rahmetullah b. Halîlirrahman, *Izhâru'l-Hak*, el-Matbaatu'l-Âmire, Kahire, 1317.

İşık, Hidayet, *Âmirî'ye Göre İslam ve Öteki Dinler*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2006.

İşık, Hidayet, "Kurtubi ve el-İ'lam Adlı Eserine Göre Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Muhammed", *MEB Din Öğretimi Dergisi*, Sayı: 40, Mayıs-Haziran, Ankara, 1993.

el-Kurtubî, *el-İ'lâm binâ fi Dîni'n-Nasârâ mine'l-Fesâd ve'l-Evhâm ve Izhâru Mehâsini Dîni'l-İslâm ve İsbâtu Nübüvveti Nebiyyinâ Muhammed Aleyhi's-Salâtu ve's-Selâm*, Tahk. A.Hicâzî es-Sekkâ, Dâru't-Türâsî'l-Arabî, Kahire, 1398/1978.

el-Mağribî, Samuel b.Yahya, *İfihâmu'l-Yehûd*, Tahk. ve Neşr. M. Abdullah eş-Şarkâvî, Dâru'l-Hidâye, Kahire, 1406/1986.

el-Mütetabbib, Nasr b.Yahya, *en-Nasîhatu'l-İmâniyye fi Fadîhati'l-Milleti'n-Nasrâniyye*, Tahk. ve Neşr. M. Abdullah eş-Şarkâvî, Dâru's-Sahve, Kahire, 1406/1986.

er-Razi, Fahreddin, *Tefsir-i Kebir*, Çev. S. Yıldırım-L. Cebeci-S. Kılıç-S. Doğru, Akçağ Yayınları, Ankara, 1991.

et-Taberi, Ali b. Rabben, *ed-Din ve'd-Devle, Yahudi ve Hristiyan Kutsal Kitaplarındaki Hz. Muhammed'in Peygamberliğinin Delilleri*, Çev. Fuat Aydın, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2012.

Tercüman, Abdullah (Turmedo, Anselmo), *Tuhfetu'l-Erîb fi'r-Reddi alâ Ehli's-Salîb*, Tahk. Ömer Vefîk ed-Dâûk, Dâru'l-Beşâiri'l-İslamiyye, Beyrut, 1408/1988.

Vidyarthi, A. H., Ali, U., *Doğu Kutsal Metinlerinde Hz Muhammed*, İnsan Yayınları, İstanbul, 1994.